

DE
MOTV CORPORIS
 AD DVO CENTRA VIRIVM FIXA
 ATTRACTI.

Auctore

L. E V L E R O.

I.

Quaestionem hic tractare aggredior, quae ab omnibus, qui adhuc in determinatione motuum a viribus centripetis genitorum operam suam consumserunt, frustra tentata vires adeo Analyseos superare videbatur. Quanquam enim summo *Newtono* motus corporum ad vnicum virium centrum attractorum felici successu est definitus, quippe quem in sectione conica fieri demonstravit, si vis centripeta rationem duplicatam inuersam distantiarum sequatur, tamen statim atque haec quaestio ad duo virium centra extenditur, nulla via patere est visa ad solutionem perueniendi. Ad formulas quidem analyticas quaestio facile deducitur, quae cum differentialia secundi gradus inuoluant, primo per integrationem ad differentialia primi gradus est ascendendum, quod negotium iam insignibus difficultatibus implicatur; atque his etiam superatis, tum
demum

dēnum quantitatum variabilium multitudo et complicatio vix ullam spem ad earum separationem pertingendi relinquit, vnde lineam curuam a corpore descriptam assignare liceret.

2. Cum autem semper cuiusquam problematis, quod a summis ingeniis frustra est tentatum, solutio maximè est momenti, tum vero hæc quaestio ad eam Analyticos partem pertinet, ex qua sola nunc quidem omnia Astronomiae incrementa sunt expectanda; quam ob causam, solutionem istius quaestionis eo confidentius iactare non dubito, quod ad eam nonnisi grauissimis impedimentis remotis tandem mihi quidem penetrare contigerit. Minime etiam est dubitandum, quin artificia analytica, quibus in hoc negotio sum vsus, ad enodationem aliorum problematum huius generis, plurimum lucis sint allatura.

3. Confidero igitur duo centra virium, quorum vtrūque attrahat in ratione duplicata distantiae reciproca, quandoquidem aliae virium attrahentium hypotheses omni vsu destituuntur: ac si corpus quodpiam initio vtcunque fuerit proiectum, eius motum secuturam viamque in qua incedet, inuestigare constitui. Hic quidem primum obseruo si motus directio semel fuerit cum binis virium centris in eodem plano, vniuersum motum, in eodem plano absolutum iri. Atque hunc casum iam

aliquot ab hinc annis ita expediui, vt non solum pro curua a corpore descripta constructionem operatione quadraturae curuae satis simplicis exhibuerim, verum etiam innumerabiles casus elicuerim, quibus haec curua adeo algebraica euadat. Nunc igitur vt huic quaestioni plene satisfaciam, inuestigationem meam quoque ad eos casus extendam, quibus corporis motus non in eodem plano cum binis centrivirium absoluitur; vbi quidem nouae caeque maximae difficultates successui aduerfantur, quas superare oportet.

Status Quaestionis.

Tab. III.
Fig. I.

4. Sint igitur A et B centra virium, seu duo corpora in his punctis fixa, quae attrahant in ratione reciproca duplicata distantiarum secundum massas, quae iisdem litteris A et B denotentur; Statuaturque distantia $AB = a$.

Tum vero vtcunque aliud quoddam corpus initio fuerit proiectum, id nunc quidem elapso tempore $= \tau$ versetur in Z vnde ad planum quodpiam fixum per puncta A et B ductum demittatur perpendicularum ZY, ductaque ex Y ad rectam AB normali YX, vocentur lineae:

$$ZY = z; YX = y; AX = x; BX = t$$

ita vt sit $t + x = a$, ideoque $dt + dx = 0$.

Ad

Ad motus igitur cognitionem requiritur, vt ad quoduis tempus hae quantitates determinari queant.

5. Vocentur porro distantiae $AZ=v$ et $BZ=u$ vt fit $vv=xx+yy+zz$ et $uu=tt+yy+zz$.

Iam quia corpus Z vrgetur ad centra virium A et B viribus $\frac{A}{v^2}$ et $\frac{B}{u^2}$; hinc motus principia sequentes suppeditant formulas differentio-differentiales sumto temporis elemento $d\tau$ constante:

$$I. \frac{d^2x}{d\tau^2} = -\frac{Ax}{v^3} + \frac{Bt}{u^3} \text{ seu } \frac{d^2t}{d\tau^2} = +\frac{Ax}{v^3} - \frac{Bt}{u^3}$$

$$II. \frac{d^2y}{d\tau^2} = -\frac{Ay}{v^3} - \frac{By}{u^3} \text{ et}$$

$$III. \frac{d^2z}{d\tau^2} = -\frac{Az}{v^3} - \frac{Bz}{u^3}$$

ex quibus tribus aequationibus omnia motus phaenomena sunt deducenda. Nihil autem inde concludere licet nisi ante omnia totidem aequationes differentiales primi gradus inde per integrationem eliciantur.

Inuestigatio aequationum differentia- lium primi gradus motum corporis quaesitum determinantium.

6. Ex aequationibus quidem II et III statim vna aequatio differentialis primi gradus obtinetur; illa enim per z haec vero per y multiplicata, differentia dat:

$$\frac{y^2 dz - z^2 dy}{d\tau^2} = 0, \text{ vnde colligitur } d\tau = a(ydz - zdy),$$

V 2 EX

ex qua discimus, si motus corporis in planum ad rectam AB normale proiciatur, areas in hoc plano circa punctum quo a recta AB traicitur descriptas esse tempori proportionales; quod quidem ex prima indole motuum a viribus centripetis oriundorum per se est manifestum.

7. Alia etiam aequatio integralis haud difficulter eruitur multiplicando aequationem I per $dx = -dt$; II per dy , et III per dz ; tum enim his aequationibus in vnam summam collectis, ob

$$x dx + y dy + z dz = v dv \text{ et } t dt + y dy + z dz = u du$$

habebimus hanc aequationem:

$$\frac{dx d dx + dy d dy + dz d dz}{dx^2} = \frac{-A dv}{v^2} - \frac{B dy}{y^2}$$

quae integrata praebet:

$$\frac{dx^2 + dy^2 + dz^2}{2 dx^2} = \frac{A}{v} + \frac{B}{y} + \frac{C}{a}$$

ita ut iam duas aequationes differentiales primi gradus finis adepti; tertia autem qua adhuc indigemus, maiorem sagacitatem postulat.

8. Ex prima, quatenus duplici forma exhibetur, et secunda geminas aequationes elicimus istas:

$$\frac{x d dy - y d dx}{dx^2} = \frac{-By(x+t)}{u^2} = \frac{-Bay}{u^2} \text{ et}$$

$$\frac{t d dy - y d dt}{dx^2} = \frac{-Ay(x+t)}{u^2} = \frac{-Aay}{u^2}$$

simili

fimili modo prima aequatio cum tertia combinata sequentes nobis suppeditat :

$$\frac{x d d x - z d d x}{d \tau^2} = \frac{-B z (x + t)}{u^3} = \frac{-B a x}{u^3}$$

$$\frac{t d d z - z d d t}{d \tau^2} = \frac{-A z (x + t)}{v^3} = \frac{-A a z}{v^3}$$

unde quidem parum lucri redundare videtur. Has autem quatuor aequationes sequenti modo repraesentari plurimum intererit :

$$\text{I. } \frac{d.(x d y - y d x)}{d \tau^2} = \frac{-B a y}{u^3} ; \text{ III. } \frac{d.(x d z - z d x)}{d \tau^2} = \frac{-B a x}{u^3}$$

$$\text{II. } \frac{d.(t d y - y d t)}{d \tau^2} = \frac{-A a y}{v^3} ; \text{ IV. } \frac{d.(t d z - z d t)}{d \tau^2} = \frac{-A a z}{v^3} .$$

9. Ex harum prima et secunda formemus aequationem istam :

$$\frac{(t d y - y d t) d.(x d y - y d x)}{d \tau^2} + \frac{(x d y - y d x) d.(t d y - y d t)}{d \tau^2} = \frac{-A a y (x d y - y d x)}{v^3} - \frac{B a y (t d y - y d t)}{u^3}$$

fimilique modo ex tertia et quarta hanc :

$$\frac{(t d z - z d t) d.(x d z - z d x)}{d \tau^2} + \frac{(x d z - z d x) d.(t d z - z d t)}{d \tau^2} = \frac{-A a z (x d z - z d x)}{v^3} - \frac{B a z (t d z - z d t)}{u^3}$$

vbi prius membrum vtriusque aequationis est integrabile, ibi scilicet integrale est $\frac{(x d y - y d x)(t d y - y d t)}{d \tau^2}$, hic vero $\frac{(x d z - z d x)(t d y - y d t)}{d \tau^2}$; posteriora vero membra in neutra integrationem admittunt. At vero hic commode vsu venit, vt ambo posteriora membra in vnam summam collecta integrationem admittant.

10. Cum enim sit :

$$d. \frac{x}{v} = d. \frac{x}{\sqrt{(x x + y y + z z)}} = \frac{y(y d x - x d y) + z(z d x - x d z)}{v^3} \text{ et}$$

$$d. \frac{t}{u} = d. \frac{t}{\sqrt{(t t + y y + z z)}} = \frac{y(y d t - t d y) + z(z d t - t d z)}{u^3}$$

V 3

euidens

evidens est, illorum posteriorum membrorum junctim sumtorum integrale fore $= \frac{Aax}{v} + \frac{Bat}{u} + \text{Const.}$
 Quocirca hinc sequentem aequationem integratam maniscimus:

$$\frac{(xdy - ydx)(tdy - ydt) + (xdz - zdz)(tdz - zdt)}{d\tau^2} = \frac{Aax}{v} + \frac{Bat}{u} + D\alpha.$$

II. En ergo tres aequationes differentiales primi gradus, quibus motus corporis quaesitus continetur, scilicet:

I. $d\tau = \alpha(ydz - zdz)$

II. $\frac{dx^2 + dy^2 + dz^2}{2d\tau^2} = \frac{A}{v} + \frac{B}{u} + \frac{C}{\alpha}$

III. $\frac{(xdy - ydx)(tdy - ydt) + (xdz - zdz)(tdz - zdt)}{d\tau^2} = \alpha\left(\frac{Aax}{v} + \frac{Bat}{u} + D\right)$

in quas tres novae constantes arbitrarie sunt ingressae. Hinc autem iam facile tempus τ extermiatur, quo tacto via a corpore descripta binis sequentibus aequationibus determinatur:

$$\frac{dx^2 + dy^2 + dz^2}{2\alpha\alpha(ydz - zdz)^2} = \frac{A}{v} + \frac{B}{u} + \frac{C}{\alpha}$$

$$\frac{(xdy - ydx)(tdy - ydt) + (xdz - zdz)(tdz - zdt)}{\alpha\alpha(ydz - zdz)^2} = \alpha\left(\frac{Aax}{v} + \frac{Bat}{u} + D\right)$$

ad quarum resolutionem totum negotium est perductum,

12. In his aequationibus ternae adhuc insunt variables x, y et z , dum reliquae t, v et u per eas dantur; quae autem tantopere sunt inter se permixtae, ut nulla methodus eas resoluendi tentari queat. Omnino autem necesse est, ut una variabili elisa, ex his binis aequationibus una eliciatur
 duas

duas tantum variables inuoluens; ad hoc autem utique idonea transformatio requiritur, cum satis fit perspicuum nullam harum trium x, y, z eliminari posse, praeter quam quod nulla foret ratio, cur vna potius quam reliquae ad hoc eligeretur.

Reductio aequationum inuentarum ad vnicam binas tantum variables continentem.

13. Ad hunc scopum perueniemus, si loco veritabilium y et z in calculum introducamus rectam ZX a puncto Z ad rectam AB normaliter ductam vna cum angulo ZXY , quem haec recta cum plano assumpto ABY facit. Sit ergo

$$\text{recta } ZX = w \text{ et angulus } ZXY = \Phi$$

erit $z = w \sin. \Phi$ et $y = w \cos. \Phi$, tum ob $yy + zz = ww$ habebitur $v = \sqrt{xx + ww}$ et $u = \sqrt{tt + ww}$.

Porro vero ob $dz = dw \sin. \Phi + w d\Phi \cos. \Phi$ et $dy = dw \cos. \Phi - w d\Phi \sin. \Phi$ hinc colligimus $y dz - z dy = w w d\Phi$, ita ut iam prodeat elementum temporis $dt = a w w d\Phi$.

14. Deinde vero cum fit $dy^2 + dz^2 = dw^2 + w w d\Phi^2$, prior aequatio induit hanc formam:

$$\frac{dx^2 + dw^2 + w w d\Phi^2}{z x a w^2 d\Phi^2} = \frac{A}{v} + \frac{B}{u} + \frac{C}{a}$$

Pro altera vero aequatione euoluatur primo numerator membri antecedentis, et quia fit:

$$(x dy$$

$$(xdy-ydx)(tdy-ydt) = txdy^2 - xytdy - tydx dy + yydt dx$$

$$(xdz-zdx)(tdz-zdt) = txdz^2 - xztdz - tzdx dz + zzdt dx$$

ob $dy^2 + dz^2 = dw^2 + ww d\Phi^2$; $y dy + z dz = w dw$ et
 $ty + zz = ww$ erit hic numerator

$$tx(dw^2 + ww d\Phi^2) - (xdt + tdx)w dw + ww dt dx$$

ex quo altera aequatio transformabitur in hanc:

$$\frac{txdw^2 + txwwd\Phi^2 - (xdt + tdx)w dw + ww dt dx}{\alpha \alpha w^2 d\Phi^2} = a \left(\frac{Ax}{v} + \frac{Bt}{u} + D \right).$$

15. Iam ex binis hisce aequationibus facile eliminatur elementum $d\Phi^2$, siquidem hac substitutione id sumus lucrati ut ipse angulus Φ excefferit. Prior autem aequatio dat:

$$d\Phi^2 = (dx^2 + dw^2) : (2\alpha \alpha w^2 \left(\frac{A}{v} + \frac{B}{u} + \frac{C}{a} \right) - ww)$$

posterior vero:

$$d\Phi^2 = \frac{(txdw^2 - (xdt + tdx)w dw + ww dt dx)}{\alpha \alpha w^2 \left(\frac{Ax}{v} + \frac{Bt}{u} + D \right) - txww}$$

vbi pro analogia obseruanda notetur ob $dt = -dx$ esse $dx^2 = -dt dx$. His igitur valoribus inter se aequatis resultabit aequatio binas tantum variables seu t et w innoluens.

16. Ad calculum contrahendum statuamus:

$$\frac{A}{v} + \frac{B}{u} + \frac{C}{a} = \frac{P}{a} \quad \text{et} \quad \frac{Ax}{v} + \frac{Bt}{u} + D = Q$$

atque reperimus:

$$(-dx dt + dw^2)(\alpha \alpha a Q ww - tx) =$$

$$(txdw^2 - (xdt + tdx)w dw + ww dt dx) \left(\frac{2\alpha \alpha}{a} P ww - 1 \right)$$

vnde

unde evolendo concludimus :

$$\begin{aligned}
 & dt dx \left(\frac{2aa}{a} Pw^2 + a a a Q w w - t x - w w \right) \\
 & - (x dt + t dx) w dw \left(\frac{2aa}{a} P w w - 1 \right) \\
 & + w w d w^2 \left(\frac{2aa}{a} P t x - a a a Q \right) = 0
 \end{aligned}$$

quae aequatio adhuc ingentibus difficultatibus laborat cum ob variarum confusam permutationem, tum vero ob valores irrationales quantatum w et u .

Transformatio aequationis modo inuentae.

17. Cum introductio angulorum saepenumero calculos mirifice contrahere soleat, idem hic faciamus, vocemusque angulos :

$BAZ = \eta$ et $ABZ = \theta$, eritque hinc

$$AX = x = w \cot. \eta \text{ et } BX = t = w \cot. \theta$$

unde ob $x + t = a$ deducimus statim :

$$w = \frac{a}{\cot. \eta + \cot. \theta} = \frac{a \sin. \eta \sin. \theta}{\sin. (\eta + \theta)}$$

$$dw = \frac{a \sin. \eta \cos. \theta - a \cos. \eta \sin. \theta}{\sin. (\eta + \theta)^2} (\cot. \eta + \cot. \theta) = \frac{a (d\eta \sin. \theta^2 - d\theta \sin. \eta^2)}{\sin. (\eta + \theta)^2}$$

$$\text{Deinde oritur } \frac{dx}{w} = \frac{a \cot. \eta - a \cot. \theta}{\cot. \eta + \cot. \theta} = \frac{a \cos. \eta \sin. \theta}{\sin. (\eta + \theta)}$$

$$dx = \frac{a (d\theta \sin. \eta \cos. \eta - d\eta \sin. \theta \cos. \theta)}{\sin. (\eta + \theta)^2}$$

$$\text{et } dx = dw = \frac{a a (d\eta^2 \sin. \theta^2 + d\theta^2 \sin. \eta^2 - 2 d\eta d\theta \sin. \eta \sin. \theta \cos. (\eta + \theta))}{\sin. (\eta + \theta)^4}$$

pro priore valore ipsius $d\theta$.

18. Pro altero valore notetur esse numeratorem :

$$(t dw - w dt) (x dw - w dx)$$

cuius valor facillime elicitur ex formulis:

$$\frac{1}{w} = \cot. \theta \quad \text{et} \quad \frac{x}{w} = \cot. \eta \quad \text{vade fit}$$

$$\frac{1}{w} \frac{d w}{d \eta} = \frac{d \theta}{\sin. \theta^2} \quad \text{Et} \quad \frac{x}{w} \frac{d w}{d \eta} = \frac{d \eta}{\sin. \eta^2}$$

sique numerator ille fit:

$$\frac{w^2 d \eta d \theta}{\sin. \eta^2 \sin. \theta^2} = \frac{a^2 d \eta d \theta \sin. \eta^2 \sin. \theta^2}{\sin. (\eta + \theta)^4}$$

Porro autem est $v = \frac{w}{\sin. \eta} = \frac{a \sin. \theta}{\sin. (\eta + \theta)}$ et $u = \frac{a \sin. \eta}{\sin. (\eta + \theta)}$

$$\text{Ergo} \quad \frac{A}{v} + \frac{B}{u} + \frac{C}{a} = \frac{A \sin. (\eta + \theta)}{a \sin. \theta} + \frac{B \sin. (\eta + \theta)}{a \sin. \eta} + \frac{C}{a}$$

$$\text{et} \quad \frac{A x}{v} + \frac{B t}{u} + D = A \cos. \eta + B \cos. \theta + D$$

19. Sit insuper $\alpha a = \frac{m}{a}$, eritque pro priore

$$\text{valore ipsius } d\Phi^2 \text{ denominator} = 2 m a a \left(\frac{A \sin. (\eta + \theta)}{\sin. \theta} \right. \\ \left. + \frac{B \sin. (\eta + \theta)}{\sin. \eta} \right) + C \frac{\sin. \eta^2 \sin. \theta^2}{\sin. (\eta + \theta)^2} + \frac{a a \sin. \eta^2 \sin. \theta^2}{\sin. (\eta + \theta)^2}$$

$$\text{et pro posteriori} = m (A \cos. \eta + B \cos. \theta + D) \frac{d^2 \sin. \eta^2 \sin. \theta^2}{a^2 \sin. \eta^2 \sin. \theta^2 \cos. \eta \cos. \theta} \\ \frac{d \eta d \theta}{\sin. (\eta + \theta)^2}$$

Quocirca ambo valores ita se habebunt:

$$d\Phi^2 = \frac{d \eta^2 \sin. \theta^2 + d \theta^2 \sin. \eta^2 - 2 d \eta d \theta \sin. \eta \cos. \theta \cos. (\eta + \theta)}{2 m \sin. \eta^2 \sin. \theta^2 (A \sin. \eta \sin. (\eta + \theta) + B \sin. \theta \sin. (\eta + \theta) + C \sin. \eta \sin. \theta) - \sin. \eta^2 \sin. \theta^2 \sin. (\eta + \theta)^2}$$

$$d\Phi^2 = \frac{d \eta d \theta}{m \sin. \eta^2 \sin. \theta^2 (A \cos. \eta + B \cos. \theta + D) - \sin. \eta \sin. \theta \cos. \eta \cos. \theta}$$

His binis valoribus coaequatis, aequatio oritur primo quidem satis intricata, quae autem notis angularum proprietatibus in subsidium vocatis, ad sequentem formam reducitur:

$$d \eta^2 \sin. \theta^2 + d \theta^2 \sin. \eta^2 = \frac{d \eta d \theta \sin. \eta \sin. \theta (2 m (A \cos. \theta + B \cos. \eta + C \sin. \eta \sin. \theta + D \cos. (\eta + \theta)) - \cos. \eta^2 - \cos. \theta^2)}{m \sin. \eta \sin. \theta (A \cos. \eta + B \cos. \theta + D) - \cos. \eta \cos. \theta}$$

20. Parum equidem hac substitutione proficifere videor, cum in hac aequatione non solum binae varia-

variabiles η et θ maxime sint inter se permixtae, sed etiam adhuc necesse fit per radicis extractionem ipsam differentialium $d\eta$ et $d\theta$ rationem elicere, quo quidem ad formulam irrationalem maxime intricatam pervenitur. Quo minus ergo resolutio huius aequationis speranda videtur, eo magis mirari oportet sequentem substitutionem, cuius beneficio adeo ad aequationem in qua variables admittunt separationem deducimur.

Constructio huius aequationis per separationem variarum.

21. Singularem profero substitutionem inopinatam hunc scopum sum assecutus, posui enim $\tan \frac{1}{2}\eta = \sqrt{pq}$ et $\tan \frac{1}{2}\theta = \frac{\sqrt{p}}{\sqrt{q}}$, unde sequentes promanant determinationes:

$$\sin \eta = \frac{\sqrt{pq}}{1+pq}, \quad \cos \eta = \frac{1-pq}{1+pq}, \quad \sin \theta = \frac{\sqrt{p}}{p+q}, \quad \cos \theta = \frac{q-p}{p+q}$$

$$\sin(\eta+\theta) = \frac{(q-p)(1+\sqrt{pq})}{(p+q)(1+pq)}, \quad \cos(\eta+\theta) = \frac{(q-p)(1-pq)+pq}{(p+q)(1+pq)}$$

$$u = \frac{p}{(1-p)(1+q)}, \quad v = \frac{q}{(1-p)(1+q)}$$

hincque differentiendo elicimus:

$$d\eta = \frac{p \, dq - q \, dp}{(1+pq)\sqrt{pq}}, \quad d\theta = \frac{q \, dp - p \, dq}{(p+q)\sqrt{pq}}$$

$$d\eta \sin \theta + d\theta \sin \eta = \frac{(qdp - pdq)}{(p+q)(1+pq)}, \quad d\eta d\theta \sin \eta \sin \theta = \frac{(qdp - pdq)}{(p+q)^2(1+pq)^2}$$

22. Si iam has expressiones in binis pro $d\Phi$ iacentis valoribus substituamus, reperimus:

$$I. d\Phi = \frac{(p+q)(1+pq) \cdot qdp^2(1+q)^2 + pdq^2(1-p)^2}{4ppqq \cdot 8mpq \left(\frac{A(1-p)(1+q)}{1+pq} + \frac{B(q-p)(1+q)}{p+q} + C \right) - (1-p)^2(1+q)^2}$$

$$II. d\Phi = \frac{(p+q)(1+pq) \cdot ppdq^2 - ppdq^2}{4ppqq \cdot 4mpq \left(\frac{A(1-pq)}{1+pq} + \frac{B(q-p)}{p+q} + D \right) - (q-p)(1-pq)}$$

quibus inuicem coequatis per operosos admodum ac taediosos calculos tandem adipiscimur hanc aequationem:

$$dp^2(4m(B - A)q(1-qq) + 8mCqq - 4mDq(1+q)^2 - (1-qq)^2) =$$

$$dq^2(4m(A+B)p(1-pp) + 8mCpp + 4mDp(1-p)^2 - (1-pp)^2)$$

in qua ambae variables p et q manifesto a se inuicem separari possunt.

23. Cum autem huc per tantas ambages peruenirum, dubium est nullum, quin via planior eodem perueniendo pateat, quam quidem sine hac preuia evolutione vix suspicari licuisset. Nunc autem cum substitutiones hic in usum vocatae praebent $v+u = \frac{a(1+p)}{1-p}$ et $v-u = \frac{a(1-q)}{1+q}$, facile colligitur, si $v+u$ et $v-u$ pro binis nouis variabilibus introducantur, inde tandem aequationem, in qua variables a se inuicem sint separatae, resultare debere. Cum igitur pulchrius sit vnica substitutione hunc scopum attingere, iam totum negotium sequenti modo sum expediturus.

Metho-

Methodus succinctior ad aequationem separabilem perueniendi.

24. Posito igitur statim $a\alpha = \frac{m}{a}$, et introducendo rectam $ZK = w$ cum angulo $YXZ = \Phi$, ut fit $y = w \cos \Phi$ et $z = w \sin \Phi$, habemus primo elementum temporis $dx = wv d\Phi \sqrt{\frac{Aa}{v} + \frac{Bv}{u} + C}$, et aequationes resoluendae erunt:

I. $dx^2 + dw^2 + wv d\Phi^2 = \frac{m^2}{a^2} w^2 d\Phi^2 \left(\frac{Aa}{v} + \frac{Bv}{u} + C \right)$
 H. $(x dv - v dx)(i dv - w di) + i x v w d\Phi^2 = m w^2 d\Phi^2 \left(\frac{Aa}{v} + \frac{Bv}{u} + D \right)$.

Nunc ergo sequenti substitutione utamur:

$v = \frac{1}{2}a(r+s)$ et $u = \frac{1}{2}a(r-s)$

ut fit $v + u = ar$ et $v - u = as$

indeque colligimus:

$x = \frac{1}{2}a + \frac{1}{2}av = \frac{1}{2}a(1+r)$ et $i = \frac{1}{2}a(1-rs)$
 atque $w = \sqrt{(vv - uu)} = \frac{1}{2}a\sqrt{(rr - 1)(1 - rs)}$.

25. Differentialibus ergo sumendis reperimus:

$dx = \frac{1}{2}a(r ds + s dr)$; $di = \frac{1}{2}a(r ds + s dr)$
 atque $dv = \frac{a}{2} \frac{(r dr + s ds)(1 - rs)}{(r - 1)(1 - rs)}$
 unde fit $\frac{dv}{v} = \frac{a}{2} \frac{(r dr + s ds)(1 - rs)}{(r - 1)(1 - rs)}$
 $dx^2 + dw^2 = \frac{a^2}{4} \frac{(r - 1)(1 - rs)}{(r - 1)(1 - rs)} (r dr + s ds)^2$
 seu $\frac{dx^2 + dw^2}{w^2} = \frac{(r dr + s ds)^2}{(r - 1)(1 - rs)}$

Tum vero: $x \frac{dw}{w} - w \frac{dx}{x} = \frac{aa(r+s)(dr(1-ss) + ds(rr-1))}{aa(r-1)(dr(1-ss) + ds(rr-1))}$

III. $\frac{dw}{w} - \frac{dx}{x} = \frac{aa(r-1)(dr(1-ss) + ds(rr-1))}{aa(r-1)(dr(1-ss) + ds(rr-1))}$ hincque
 IV. $\frac{(x \frac{dw}{w} - w \frac{dx}{x}) / (dw - w \frac{dx}{x})}{\frac{dw}{w}} = \frac{aa(rr-ss)(dr(1-ss) + ds(rr-1))}{(rr-1)^2(1-ss)^2}$

26. His valoribus substitutis nostrae aequationes in sequentes transformabuntur:

I. $\frac{(rr-ss)(dr^2(1-ss) + ds^2(rr-1))}{(rr-1)^2(1-ss)^2} + d\Phi^2 = \frac{2m}{a \cdot a} w^2 d\Phi^2 \left(\frac{2A}{r+s} + \frac{2B}{r-s} + C \right)$
 II. $\frac{aa(rr-ss)(dr^2(1-ss) + ds^2(rr-1))}{aa(rr-1)^2(1-ss)^2} + \frac{aa(1-rrss)d\Phi^2}{mw^2 d\Phi^2 \left(\frac{A(r+s)}{r+s} + \frac{B(1-rs)}{r-s} + D \right)}$

seu utramque adhuc per $w \frac{dw}{w} = \frac{aa(rr-1)(1-ss)}{(rr-1)^2(1-ss)^2}$ diuidendo:

I. $\frac{a(rr-ss)(dr^2(1-ss) + ds^2(rr-1))}{(rr-1)^2(1-ss)^2} = m d\Phi^2 \left(\frac{2A}{r+s} + \frac{2B}{r-s} + C \right) - \frac{2d\Phi^2}{(rr-1)(1-ss)}$
 II. $\frac{(rr-ss)(dr^2(1-ss) + ds^2(rr-1))}{(rr-1)^2(1-ss)^2} = m d\Phi^2 \left(\frac{A(r+s)}{r+s} + \frac{B(1-rs)}{r-s} + D \right) - \frac{(rr-ss)d\Phi^2}{(rr-1)(1-ss)}$

27. Hinc iam utriusque differentialis dr et ds ratio ad $d\Phi$ definiiri potest; scilicet

haec combinatio I. $(r-s) +$ II. 2 dat
 $\frac{a(rr-ss)^2(1-ss)dr^2}{(rr-1)^2(1-ss)^3} = m d\Phi^2 (2Ar + 2Br + C(r-1) + 2D) - \frac{2r d\Phi^2}{rr-1}$

haec vero I. $(1-ss) +$ II. 2 dat
 $\frac{a(rr-ss)^2(rr-1)ds^2}{(rr-1)^2(1-ss)^3} = m d\Phi^2 (-2As + 2Bs + C(1-ss) + 2D) - \frac{2ss d\Phi^2}{1-ss}$

Nunc illam per hanc diuidendo efficitur:

$$\frac{(1-ss)dr^2}{(rr-1)ds^2} = \frac{2m(B+A)r + mC(rr-1) + 2mD - \frac{2r}{rr-1}}{2m(B-A)s + mC(1-ss) - 2mD - \frac{2ss}{1-ss}}$$

CONF. c. X Conf.

Consequenter aequatio separata ita erit comparata :

$$\sqrt{m(r-r')(z(B+A)r+C(r-r')+2D)-2rr'} = \sqrt{m(1-ss)(z(B-A)s+C(1-ss)-2D)-2ss}$$

unde per quadraturas relatio inter binas variables r et s definiti potest.

28. Statuamus breuitatis gratia :

$$\sqrt{m(r-r')(z(B+A)r+C(r-r')+2D)-2rr'} = R$$

$$\sqrt{m(1-ss)(z(B-A)s+C(1-ss)-2D)-2ss} = S$$

in aequatio nostra separata fit; $\frac{dr}{R} = \frac{ds}{S}$

et binae praecedentes aequationes fient :

$$\frac{dr}{R} = \frac{ds}{S} \Rightarrow RR d\Phi = (rr-1)(1-ss)R dr$$

$$\frac{ds}{S} = \frac{dr}{R} \Rightarrow SS d\Phi = (rr-1)(1-ss)S ds$$

hincque elementum temporis ob

$$a\sqrt{am} \frac{dr}{R} = a\sqrt{am} \frac{ds}{S}$$

ita exprimetur :

$$d\tau = a\sqrt{am} \frac{dr}{R} \text{ vel } d\tau = a\sqrt{ma} \frac{ds}{S}$$

nam ubi. Vnde etiam angulus Φ per formulas simpliciter integrales exhiberi possit, binarum formularum differentialium pro $d\Phi$ inuentarum prior multiplicetur per $\frac{dr}{R}$ posterior vero per $\frac{ds}{S}$ et productorum summa dabit :

$$d\Phi = \frac{dr}{(rr-1)R} + \frac{ds}{(1-ss)S} \text{ ideoque } \Phi = \int \frac{dr}{(rr-1)R} + \int \frac{ds}{(1-ss)S}$$

simili modo ob $\frac{dr}{R} = \frac{ds}{S}$ pro tempore fiet :

$$d\tau = \frac{a\sqrt{ma}}{4} \left(\frac{rrdr}{R} - \frac{ssds}{S} \right) \text{ ideoque } \tau = \frac{a\sqrt{ma}}{4} \left(\int \frac{rrdr}{R} - \int \frac{ssds}{S} \right)$$

quae

quae est problematis solutio aequae simplex ac perfecta, cum hinc ad quodvis tempus t ex constructa aequatione $\int \frac{ds}{r} = \int \frac{ds}{s}$ non solum utraque variabilis r et s , indeque distantiae v et u sed etiam angulus Φ assignari possint.

30. Eo maiore autem haec solutio attentione digna est, quod non solum motum corporis in eodem plano, quem casum equidem iam ante aliquot annos evolui, complectatur, sed etiam ad omnes plane motus, qui quidem in corpus pro motus ipsi initio impressi ratione cadere possunt extendatur. Quare quo vis huius solutionis clarius perspiciatur, primo quidem eam ad casum, quo motus corporis in eodem plano absolvitur, in quo bina virium centra sunt sita, accommodabo; ubi simul insignia quaedam huius motus phaenomena amotabo, dum fieri potest, ut corpus adeo in sectione conica, circa bina virium centra tanquam focos descripta moveatur, de quo quidem casu non dubito, quin iam ab aliis sit observatus. Deinde vero imprimis docebo simile phaenomenon etiam in motu non ad idem planum relato, contingere posse, ut corpus in superficie sphaeroidis elliptici vel conoidis hyperbolici circumferatur.

I. Casus,

I. Casus, quo corpus in eodem plano motum suum peragit.

31. Eiusmodi scilicet hic planum intelligitur, in quo simul ambo virium centra A et B sint sita. Cum igitur angulus Φ sit constans, ideoque nihilo aequalis assumi possit, ut motus in ipso tabulae plano fieri concipiatur, fitque perpendicularum ZY $\frac{z}{r} = 0$; ob $d\Phi = 0$ necesse est ut tam R quam S fiat quantitas infinita. Ne autem simul temporis elementum $d\tau$ euanescat, manifestum est quantitatem m infinitam statui debere. Si enim altera constantium C et D infinita sumeretur, celeritas corporis fieret infinite magna, quem casum utique hinc excludi conuenit.

32. Hunc ergo casum adipiscimur ponendo $m = \infty$ tum vero posito ad abbreviandum:

$$\sqrt{(rr-1)((B+A)r + \frac{1}{2}C(rr-1) + D)} = P$$

$$\sqrt{(1-ss)((B-A)s + \frac{1}{2}C(1-ss) - D)} = Q$$

erit aequatio nostra principalis $\int \frac{d.r}{P} = \int \frac{d.s}{Q}$, qua natura curuae a corpore descriptae determinatur, et quae non discrepat ab ea, quam iam pridem inueneram. Pro ipso autem motu cognoscendo prodit haec temporis determinatio; $\tau = \frac{a\sqrt{a}}{+} \left(\int \frac{r.r.d.r}{P} - \int \frac{ss.d.s}{Q} \right)$; quam quidem formulam tum temporis per plures ambages eram consecutus. Ibi quidem innumerabi-

les casus, quibus curua adeo fit algebraica, assignavi, quibus hic idcirco non immoror, verum hic casus multo simpliciores expendam, quibus corpus adeo vel in ellipsi vel hyperbola promouetur.

De motu corporis in ellipsi.

33. Cum pergerimus ad hanc aequationem $\frac{dr}{P} = \frac{ds}{Q}$ seu $Qdr - Pds = 0$, euidens est huic aequationi satisfieri si sit r eiusmodi quantitas constans, quae simul reddat $P = 0$. Cum autem P binas constantes arbitrarias C et D contineat, pro lubitu ipsi r valor constans puta $r = n$ tribui potest, indeque statui oportet:

$$(nn-1)((B+A)n - \frac{1}{2}C(nn-1) + D) = 0$$

vnde constans D ita definitur, vt fit:

$$D = -(B+A)n - \frac{1}{2}C(nn-1)$$

altera autem C adhuc indeterminata manere videtur, cum tamen hoc casu, quo curua per aequationem $r = n$ seu $v + u = na$ determinatur, etiam in motu nihil indeterminati relinqui possit.

34. Iam dudum autem obseruavi, huiusmodi aequatione differentiali $Qdr - Mds(r-n)^\lambda = 0$, proposita, valorem $r = n$ minime pro integrale haberi posse, nisi exponens λ fit vnitati aequalis vel ea maior. Quare vt nostro casu valor $r = n$ locum habeat, non sufficit vt formula

(rr-1)

$(rr-1)((B+A)r + \frac{1}{2}C(rr-1) + D)$
 factorem habeat $r-n$ quia inde quantitatis P factor
 tantum effert $(r-n)^2$, sed necesse est, vt etiam $(r-n)^2$
 eius sit factor, seu quod idem est, vt illius formu-
 lae differentiale:

$2r dr((B+A)r + \frac{1}{2}C(rr-1) + D) + dr(rr-1)(B+A + Cr)$
 factorem habeat $r-n$. Hinc igitur facto $r=n$ fit
 $C = -\frac{2}{n}(B+A)$, ideoque $D = -\frac{(B+A)(nn+1)}{2n}$.

35. His iam valoribus substitutis concluditur:

$$Q = \sqrt{(1-s^2)} \left((B-A)s - \frac{(B+A)(1-s^2)}{2n} + \frac{(B+A)(nn+1)}{2n} \right) \text{ seu}$$

$$Q = \sqrt{(1-s^2)} \left((B-A)s + \frac{(B+A)(nn+ss)}{2n} \right)$$

unde pro motu corporis in ellipfi elementum tem-
 poris ita exprimitur, vt fit:

$$d\tau = \frac{+ada}{s} \cdot \frac{(nn-ss)ds\sqrt{2x}}{\sqrt{(1-ss)(2n(B-A)s + (B+A)(nn+ss))}}$$

quod cum elemento curuae comparatum:

$$\sqrt{dx^2 + dw^2} = \frac{ads\sqrt{(nn-ss)}}{2\sqrt{(1-ss)}}$$

praebet celeritatem corporis in puncto Z:

$$\frac{\sqrt{dx^2 + dw^2}}{d\tau} = \frac{2\sqrt{(2n(B-A)s + (B+A)(nn+ss))}}{\sqrt{2n(nn-ss)}} \text{ seu}$$

$$\frac{\sqrt{dx^2 + dw^2}}{d\tau} = \frac{2\sqrt{(A(n-s)^2 + B(u+s)^2)}}{\sqrt{2na(nn-ss)}}$$

36. Curua igitur a corpore descripta est el-
 lipfis, cuius hinc foci in ipsis virium centrīs A et
 B existunt, et axis transuersus est $v+u=na$, et
 coniugatus $=a\sqrt{(nn-1)}$. Atque in huiusmodi el-

lipfi corpus ad vtrumque focum attractum libere moueri potest, dummodo ipfi initio eiusmodi celeritas fuerit impressa, vt deinceps pro quouis loco Z eius celeritas prodeat $= \frac{2\sqrt{A(n-s)^2 + B(n+s)^2}}{\sqrt{2na(nn-ss)}}$, seu $= \sqrt{\frac{2}{a} \cdot \frac{Anu + Buv}{v+u}} = \sqrt{\frac{2}{a} \cdot \frac{vu}{v+u} \left(\frac{A}{vv} + \frac{B}{uu} \right)}$.

In vertice ergo foco A propiore, vbi $s=1$, est celeritas $= \sqrt{\frac{2}{na} \left(\frac{n-1}{n+1}A + \frac{n+1}{n-1}B \right)}$, in altero vero vertice foco B propiori vbi $s=-1$, est celeritas $= \sqrt{\frac{2}{na} \left(\frac{n+1}{n-1}A + \frac{n-1}{n+1}B \right)}$.

Ad axem vero coniugatum celeritas est $= \frac{2n\sqrt{A+B}}{n\sqrt{2na}}$
 $= \sqrt{\frac{2(A+B)}{na}}$.

De motu corporis in Hyperbola.

37. Hyperbola oritur, si s constans assumatur. Sit ergo $s=n$ seu $v-u=na$, atque vt hic valor satisfaciat tam haec formula:

$$(1-s^2)((B-A)s + \frac{1}{2}C(1-s^2) - D)$$

quam eius differentialis, ita debet esse comparata vt posito $s=n$, in nihilum abeat. Primo ergo erit $(B-A) - Cn = 0$ seu $C = \frac{B-A}{n}$, tum vero $D = (B-A)n + \frac{(B-A)(1-n^2)}{2n}$ seu $D = \frac{(B-A)(1+n^2)}{2n}$; vnde conficitur

$$P = \sqrt{(rr-1) \left((B+A)r + \frac{(B-A)(nn+rr)}{2n} \right)} = \sqrt{(rr-1) \cdot \frac{B(r+n)^2 + A(r-n)^2}{2n}}$$

hincque $d\tau = \frac{a\sqrt{a}}{+} \int \frac{(rr-nn)dr\sqrt{2n}}{\sqrt{(rr-1)(A(r-n)^2 + B(r+n)^2)}}$ vnde motus ratio facile colligitur, quoniam haec formula

Ia ex praecedente nascitur si loco n et r scribantur $-n$ et $-s$.

Axis quidem transuersus huius hyperbolae est $u-v = na$ existente $n < 1$, et puncto A et B sunt eius foci.

II. Casus quo corpus non in eodem plano mouetur.

Ac primo quidem de motu in sphaeroide elliptico.

38. Simili modo circa formulas generales supra inuentas est operandum; ac primo aequationi $\frac{dr}{R} = \frac{ds}{S}$ satisfieri potest ponendo $r = n$, vt sit $v + u = na$, ideoque punctum Z perpetuo versetur in superficie sphaeroidis elliptici ex rotatione ellipsis circa axem maiorem, in quo puncta A et B sunt foci geniti. Tum autem facto $r = n$ non solum quantitas R sed etiam eius differentiale euanescere debet, vnde sequentes duae aequationes nascuntur.

$$I. m(nn-1)((B+A)n + \frac{1}{2}C(nn-1) + D) - nn = 0$$

$$II. 2mn((B+A)n + \frac{1}{2}C(nn-1) + D) + m(nn-1)((B+A) + Cn) - 2n = 0$$

quae altera ex prima per eliminationem quantitatis D praebet

$$\frac{2n^3}{n-1} - 2n + m(nn-1)(A+B+Cn) = 0$$

$$\text{feu } \frac{2n^3}{m(nn-1)^2} + A + B + Cn = 0.$$

Y 3

Ergo

Ergo $C = -\frac{1}{n}(A+B) - \frac{1}{m(n-1)^2}$; tum vero est

$$D = -\frac{(A+B)(nn+1)}{2n} + \frac{nn+1}{m(nn-1)}.$$

39. Definitis his binis constantibus C et D et facta substitutione tandem nanciscimur:

$$S = \sqrt{\left(\frac{m(1-ss)}{2n}\right) (A(n-s)^2 + B(n+s)^2) - \frac{(nn-ss)^2}{(nn-1)^2}}$$

ex quo angulus $ZXY = \Phi$ ex hac formula differentiali definiri debet $d\Phi = \frac{(nn-ss)ds}{(nn-1)(1-ss)S}$ siue hac

$$d\Phi = \frac{ds}{(nn-1)(1-ss)}; \sqrt{\left(\frac{m(1-ss)}{2n}\right) \left(\frac{A}{(n+s)^2} + \frac{B}{(n-s)^2} - \frac{1}{(nn-1)^2}\right)}$$

feu

$$d\Phi = \frac{ds}{1-ss}; \sqrt{\left(\frac{m(nn-1)^2(1-ss)}{2n}\right) \left(\frac{A}{(n+s)^2} + \frac{B}{(n-s)^2} - 1\right)}.$$

Pro tempore autem habetur:

$$d\tau = \frac{1}{2}a \sqrt{ma} \frac{(nn-ss)ds}{S} \text{ feu}$$

$$d\tau = \frac{1}{2}a \sqrt{ma} (nn-1)ds; \sqrt{\left(\frac{m(nn-1)^2(1-ss)}{2n}\right) \left(\frac{A}{(n+s)^2} + \frac{B}{(n-s)^2} - 1\right)}.$$

De motu super conoide hyperbolico.

40. Hic casus ex formulis generalibus deducitur ponendo $s = n$ ut fit $v - u = na$, proditque hyperbola circa ambos focos A et B descripta cuius axis transuersus est $= na$, existente $n < 1$, tum vero haec hyperbola circa axem reuoluta id conoides generabit, in cuius superficie corpus Z mouebitur. Perspicuum autem est formulas praecedentes ad hunc casum transferri, si ibi loco n et s scribatur $-n$ et $-s$. Quare posito

$$R = \sqrt{\left(\frac{m(rr-1)}{2n}\right) (A(r-n)^2 + B(r+n)^2) - \frac{(rr-1)^2}{(1-n)^2}}$$

pro

pro angulo Φ obtinetur :

$$d\Phi = \frac{(rr - nn)dr}{(1 - nn)(rr - nn)R}$$

pro tempore vero τ :

$$dx = \frac{a\sqrt{ma}}{R} \cdot \frac{(rr - nn)dr}{R}$$

41. Etsi autem his duobus casibus superficies, in qua corpus motum suum peragit facillime assignatur, eius tamen vera via, quam percurrent, vix algebraice defini posse videtur, propterea quod anguli Φ finem ex formulis inuentis algebraice exprimere non licet: neque tamen adhuc asseuerare ausim, hoc nonnisi transcendentem praestari posse. Pro motu quidem in elliptoide si ponamus $\frac{an}{m(nn-1)} = M$, angulus Φ ita simplicius exprimitur vt sit :

$$d\Phi = \frac{ds(nn - ss)\sqrt{M}}{(1 - ss)\sqrt{(A(1 - ss)(n - s)^2 + B(1 - ss)(n + s)^2 - M(nn - ss)^2}}$$

vbi quidem obseruo si fit $B = 0$, quo quidem casu integrale aliunde patet fore :

$$\frac{1}{M} \operatorname{cof}(\zeta - \Phi) + (nn - 1) \operatorname{fin}(\zeta - \Phi) = \frac{(n + s)^2}{1 - ss} \text{ seu}$$

$$\operatorname{cof} 2(\zeta - \Phi) = \frac{M((nn - 1)(r + ss) + 4ns) - A(1 - ss)}{(A - (nn - 1)M)(1 - ss)} \text{ siue}$$

$$\operatorname{cof}(\zeta - \Phi) = \frac{(1 + ns)\sqrt{M}}{\sqrt{(A - (nn - 1)M)(1 - ss)}} \text{ et } \operatorname{fin}(\zeta - \Phi) = \frac{\sqrt{(A(1 - ss) - M(n + s)^2)}}{\sqrt{(A - (nn - 1)M)(1 - ss)}}.$$

42. In genere etiam, si fuerit vel $A = 0$ vel $B = 0$, quoniam motus corporis ad vnicum centrum virium attracti algebraice assignari potest, necesse est vt formulae nostrae integrationem admittant, etiam si ratio integrandi minus perspicatur. Quam ob rem hic ipse casus haud contemnendum usum

in Analyfi praestare est censendus, cum inde formularum, quae primo intuitu integrationi vehementer aduersari videntur, integralia tamen commode exhiberi queant. Haud ergo abs re fore arbitror si hos casus accuratius examini subiecero.

Applicatio formularum inuentarum ad casum, quo altera virium centripetarum euanescit.

43. Statuamus ergo $B=0$, ita vt fit:

$$R = V(m(rr-1)(Ar + \frac{1}{2}C(rr-1) + D) - rrr) \text{ et}$$

$$S = V(m(1-s)s)(-As + \frac{1}{2}C(1-s)s) - D) - sss)$$

atque ad motum corporis definiendum sequentes aequationes resolui oportet:

$$I. \quad \frac{dr}{R} = \frac{ds}{S}$$

$$II. \quad d\Phi = \frac{(rr-ss)dr}{(rr-1)(1-ss)R} \text{ seu } \Phi = \int \frac{dr}{(rr-1)R} + \int \frac{ds}{(1-ss)S}$$

$$III. \quad d\tau = \frac{avma}{4} \cdot \frac{(rr-ss)dr}{R} \text{ seu } \tau = \frac{avma}{4} \left(\int \frac{rrdr}{R} - \int \frac{ssds}{S} \right)$$

vbi certe nulla methodus est obuia has aequationes tractandi, cum tamen aliunde earum integralia innotescant, quae igitur considerasse plurimum intererit.

44. Quoniam vis centripeta in B euanescit, tam rectae AB positio, quam quantitas $AB=a$, precario in calculum inducitur, et corpus mouebitur

in

in plano per centrum virium A transeunte. Sit Tab. III
 ergo recta AP intersectio huius plani cum plano Fig. 2.
 tabulae; et quia punctum Z in illo existit plano,
 si ab Y ad rectam AP ducatur normalis YP, iun-
 gaturque recta ZP pariter ad AP normalis angulus
 ZPY erit inclinatio orbitae descriptae ad planum
 tabulae, ideoque constans. Statuamus ergo angulos
 constantes, BAP = γ et ZPY = δ . Tum fit orbite
 semiparameter = b , et excentricitas = e , ob
 AZ = v erit ex natura sectionum, $v = \frac{b}{1 + e \cos w}$
 denotante w anomaliam veram. Sit ergo AE linea
 abscidum et angulus PAE = ζ erit $w = PAZ - \zeta$,
 ideoque $\cos w = \frac{AP \cos \zeta + PZ \sin \zeta}{v}$ vnde fit $v + e \cdot AP \cos \zeta$
 $+ e \cdot PZ \sin \zeta = b$, hincque

$$AP = \frac{(b - v) \cos \zeta + \sin \zeta \cdot v \cdot (eev^2 - (b - v)^2)}{e}$$

$$\text{et } PZ = \frac{(b - v) \sin \zeta - \cos \zeta \cdot v \cdot (eev^2 - (b - v)^2)}{e}$$

His binis valoribus inuentis ex posteriori
 cum angulo ZPY = δ erit

$$PY = PZ \cos \delta \text{ et } ZY = PZ \sin \delta$$

deinde ex illo cum angulo BAP = γ colligitur:

$$AX = AP \cos \gamma + PY \sin \gamma \text{ et } XY = AP \sin \gamma - PY \cos \gamma,$$

ideoque ob angulum ZXY = Φ erit:

$$\text{tang } \Phi = \frac{PZ \sin \delta}{AP \sin \gamma - PY \cos \gamma} = \frac{PZ \sin \delta}{AP \sin \gamma - PZ \cos \gamma \cos \delta}$$

Temporis autem elementum $d\tau$ est proportionale
 formulae:

$$AP \cdot d \cdot PZ - PZ \cdot d \cdot AP = \frac{b \cdot v \cdot d \cdot v}{\sqrt{(eev^2 - (b - v)^2)}}$$

ita vt fit $d\tau = \frac{abv dv}{\sqrt{(eevv - (b-v)^2)}}$

at pro angulo Φ habetur :

$$\text{tang. } \Phi = \frac{(b-v)\sin.\delta \sin.\zeta - \sin.\delta \cos.\zeta \sqrt{(eevv - (b-v)^2)}}{(b-v)(\sin.\gamma \cos.\zeta - \cos.\gamma \sin.\zeta \cos.\delta) + (\sin.\gamma \sin.\zeta + \cos.\gamma \cos.\zeta \cos.\delta) \sqrt{(eevv - (b-v)^2)}}$$

vnde etiam valor ipsius $d\Phi$ per dv exprimi potest.

46. Porro ob $AX = AP \cos.\gamma + PZ \sin.\gamma \cos.\delta$ erit :

$$BX = a - AP \cos.\gamma - PZ \sin.\gamma \cos.\delta$$

hincque $BZ^2 = uu = BX^2 + vv - AX^2 = vv + a(BX - AX)$

feu $uu - vv = aa - 2a(AP \cos.\gamma + PZ \sin.\gamma \cos.\delta)$ hincque

$$\frac{e}{2a}(aa + vv - uu) = (b-v)(\cos.\gamma \cos.\zeta + \sin.\gamma \sin.\zeta \cos.\delta) + (\cos.\gamma \sin.\zeta - \sin.\gamma \cos.\zeta \cos.\delta) \sqrt{(eevv - (b-v)^2)}$$

fit iam $v = \frac{1}{2}a(r+s)$ et $u = \frac{1}{2}a(r-s)$ eritque

$$\frac{1}{2}ea(1+rs) = b - \frac{1}{2}a(r+s)(\cos.\gamma \cos.\zeta + \sin.\gamma \sin.\zeta \cos.\delta) + (\cos.\gamma \sin.\zeta - \sin.\gamma \cos.\zeta \cos.\delta) \sqrt{\frac{1}{4}eeaa(r+s)^2 - (b - \frac{1}{2}a(r+s))^2}$$

47. Quo hanc aequationem facilius euoluamus, ponamus breuitatis gratia :

$$\cos.\gamma \cos.\zeta + \sin.\gamma \sin.\zeta \cos.\delta = \mu \text{ et } \cos.\gamma \sin.\zeta - \sin.\gamma \cos.\zeta \cos.\delta = \nu$$

et aequatio ad rationalitatem perducta huiusmodi formam induet :

$$E + 2Frs + Grrs + 2H(r+s) + 2Irs(r+s) + K(rr+ss) = 0$$

existente :

$$E = \frac{1}{4}eeaa - \mu eab + (\mu\mu + \nu\nu)bb$$

$$F = \frac{1}{4}(\mu\mu + \nu\nu)aa - \frac{1}{2}\mu eab$$

$$G = \frac{1}{4}$$

$$G = \frac{1}{2} e e a a$$

$$H = \frac{1}{2} \mu e a a - \frac{1}{2} (\mu \mu + \nu \nu) a b$$

$$I = \frac{1}{2} \mu e a a$$

$$K = \frac{1}{2} (\mu \mu + \nu \nu) a a - \frac{1}{2} \nu \nu e e a a$$

et haec aequatio pro integrali completo formulae differentialis $\frac{dr}{R} = \frac{ds}{S}$ haberi debet.

48. Mirum omnino hoc videretur, nisi jam dudum huiusmodi aequationum differentialium integralia inveniendi methodum tradidiffem. Methodus quidem, qua hoc praestiti nondum ita est perfecta, ut a priori procedat, sed proposita eiusmodi aequatione differentiali $\frac{dr}{R} = \frac{ds}{S}$, vbi quidem formulae irrationales R et S simili modo per r et s determinantur, assumere cogor aequationem algebraicam generalem eiusdem formae ac supra exposita, in qua litteras constantes E, F, G etc. deinceps ita definio, ut inde ipsa aequatio differentialis conficiatur. Iam ergo methodum ad hunc casum insignem, qui praeter expectationem hic se offert, accommodabo; siquidem inde eadem integratio, quae iam aliunde constat, obtinebitur.

49. Primum igitur ex aequatione algebraica assumpta definio valorem ipsarum s et r seorsim:

$$s = \frac{-Gr - Hr - H + \sqrt{(Gr + Hr + H)^2 - (Grr + 2Hr + K)(Krr + 2Hr + E)}}{Grr + 2Hr + K}$$

$$r = \frac{-Is - Fs - H + \sqrt{(Is + Fs + H)^2 - (Gss + 2Is + K)(Kss + 2Hs + E)}}{Gss + 2Is + K}$$

Z 2

atque

atque formularum radicalium illam ipsi R hanc vero ipsi S ex §. 43. aequalem facio, vnde fit:

$$r^4 \quad II - GK = \frac{1}{2}mC$$

$$r^3 \quad 2FI - 2IK - 2GH = mA$$

$$r^2 \quad 2HI + FF - EG - 4HI - KK = -mC + mD - 1$$

$$r^1 \quad 2FH - 2EI - 2HK = -mA$$

$$r^0 \quad HH - EK = \frac{1}{2}mC - mD.$$

50. Hinc aequationum secundae et quartae summa dat:

$$FI + FH - IK - EI - GH - HK = 0$$

vnde fit $\frac{H}{I} = \frac{E+K-F}{F-K-G}$. Statuatur ergo

$$H = n(E+K-F) \text{ et } I = -n(G+K-F)$$

qui valores in alterutra substituti praebent:

$$\frac{mA}{2n} = (K-F)^2 - EG$$

Porro primae, tertiae et quintae summa suppeditat:

$$(I-H)^2 + FF - (E+K)(G+K) = -1 \text{ seu}$$

$$nn(E+G+2K-2F)^2 = (E+K)(G+K) - FF - 1.$$

Hoc autem modo calculus fit nimis intricatus; ex quo expediet determinationem coefficientium in genere suscipere.

51. Considerentur ergo sequentes formulae:

$$I. \quad II - GK = a = \frac{1}{2}mC$$

$$II. \quad I(F-K) - GH = b = \frac{1}{2}mA$$

$$III. \quad FF - KK - EG - 2HI = c = -mC + mD - 1$$

$$IV. \quad H(F-K) - EI = d = -\frac{1}{2}mA$$

$$V. \quad HH - EK = e = \frac{1}{2}mC - mD,$$

vnde.

AD DVO CENTRA ATTRACTI. 183

unde ex prima et quinta statim elicimus:

$$G = \frac{II-a}{K} \quad \text{et} \quad E = \frac{HH-e}{K}$$

Deinde ex II et IV est

$$\text{primo } bH-dI = EII-GHH = \frac{aHH-eII}{0}$$

$$\text{tum } bEI-dGH = (EII-GHH)(F-K) = \frac{(F-K)(aHH-eII)}{K}$$

$$\text{feu } HI(bH-dI) + adH-beI = (F-K)(aHH-eII)$$

unde colligitur:

$$K = \frac{aHH-eII}{bH-dI} \quad \text{et} \quad F = K + \frac{HI(bH-dI) + adH-beI}{aHH-eII}$$

$$\text{Ergo } G = \frac{(bH-dI)(II-a)}{aHH-eII} \quad \text{et} \quad E = \frac{(bH-dI)(HH-e)}{aHH-eII}$$

52. Cum igitur fit:

$$F = K + \frac{bI(HH-e) - dH(II-a)}{aHH-eII}$$

facta substitutione in tertia fiet

$$FF - KK + \frac{2bI(HH-e) - 2dH(II-a)}{bH-dI} + \frac{bbI(HH-e)^2 + ddH(II-a)^2}{(aHH-eII)^2} - \frac{2bdHI(HH-e)(II-a)}{(aHH-eII)}$$

$$-KK - KK$$

$$-2HI - 2HI$$

$$-EG - \frac{(bbHH + ddII)(II-a)(HH-e)}{(aHH-eII)^2} + \frac{2bdHI(HH-e)(II-a)}{(aHH-eII)^2}$$

$$II - II$$

quae aequatio reducitur ad hanc formam:

$$0 = \frac{2adH - 2beI}{bH-dI} + \frac{bb(HH-e) - dd(II-a)}{aHH-eII}$$

ex qua binas litteras H et I definiri oportet; ita ut altera maneat indeterminata, atque aequatio assumpta una littera abundet praec differentiali, quod est criterium aequationis integralis completae.

53. Quo haec aequatio facilius resoluatur, ratio inter binas litteras H et I nostro arbitrio relinquatur, sitque $I = nH$ vnde obtinemus:

$$c = \frac{2ad - 2ben}{b - dn} + \frac{bb - ddn}{a - enn} + \frac{add - bbe}{a - enn} \cdot \frac{1}{HH}$$

ficque littera H definitur per simplicem extractionem radicis quadratae; qua inuenta erit $I = nH$; et reliquae litterae:

$$K = \frac{a - enn}{b - dn} \cdot H; \quad F = K + \frac{n(b - dn)}{a - enn} \cdot H + \frac{ad - ben}{a - enn} \cdot \frac{1}{H}$$

$$G = \frac{nnHH - a}{K} \quad \text{et} \quad E = \frac{HH - e}{K}$$

54. Pro casu ergo oblato, si loco litterarum a, b, c, d, e valores debiti substituantur, quantitatem H ex hac aequatione definiri oportet:

$$-nC + mD - I = \frac{-mC - mn(C - 2D)}{1 + n} + \frac{\frac{1}{2}mAA(1 - nn)}{C(1 - mn) + 2Dmn}$$

$$+ \frac{\frac{1}{2}m m A A D}{C(1 - mn) + 2Dmn} \cdot \frac{1}{HH}$$

$$\text{feu } -1 + \frac{mD(1 - n)}{1 + n} - \frac{\frac{1}{2}mAA(1 - nn)}{C(1 - mn) + 2Dmn} - \frac{\frac{1}{2}m m A A D}{C(1 - mn) + 2Dmn} \cdot \frac{1}{HH}$$

vnde colligitur:

$$H = mA \cdot \sqrt{\left(\frac{C}{D}(1 - nn) + 2mn \right) \left(\frac{mD(1 - n)}{1 + n} - 1 \right) - \frac{mAA(1 - nn)}{D}}$$

hincque

hincque porro:

$$I = nH; K = \frac{C(1 - nn') + 2Dnn}{A(1 + n)} H;$$

$$F = K + \frac{nHH}{K} - \frac{\frac{1}{2}mA(C(1 + n) - 2Dn)}{C(1 - nn') + 2Dnn} \cdot \frac{1}{H}$$

$$G = \frac{nnHH}{K} - \frac{mC}{2K} \text{ et } E = \frac{HH}{K} - \frac{m(C - 2D)}{2K}$$

55. His iam valoribus definitis aequationis nostrae primae $\frac{dr}{R} = \frac{ds}{S}$ aequatio integralis completa est:

$$E + 2FrS + Grrs + 2H(r+s) + 2Irs(r+s) + K(rr+ss) = 0$$

in qua littera n est constans per integrationem ingressa.

Deinde vero est:

$$s = \frac{Irr - Fr - H + K}{Grr + 2Ir + K} \text{ vel } r = \frac{-Iss - Fs - H - E}{Gss + 2Is + K}$$

unde habemus:

$$R = Grrs + 2Irs + Ks + Irr + Fr + H \text{ et}$$

$$S = -Grrs - 2Irs - Kr - Iss - Fs - H$$

tum enim aequatio nostra differentiatata dat:

$$2ds \cdot R - 2dr \cdot S = 0 \text{ seu } \frac{dr}{R} = \frac{ds}{S}$$

quae erat prima aequatio in §. 43. integranda.

56. Cum

56. Cum nunc inuenta fit æquatio inter r et s vnde ob $x = \frac{1}{2}a(1 + rs)$ et $v = \frac{1}{2}a(r + s)$ relatio algebraica inter x et v facile elicitur; hinc calculo quidem prolixo tam angulus Φ quam tempus τ , artificia alibi exposita in subsidium vocando, definiri poterit; quam euolutionem, cum ad quaestionem hic tractatam minus pertineat, praetermitto, contentus viam eo perueniendi indicasse.